דיני חברות, חדלות פירעון ומטבע

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

משותפויות לחברות בערבון מוגבל

במהלך חצי המאה הראשונה של היישוב התנהל המסחר בסינגפור בידי יחידים ושותפויות. בתי הסוכנות (agency houses) היו שותפויות שבהן נשאו השותפים באחריות בלתי מוגבלת לחובות הפירמה. הפירמות הסיניות היו עסקים משפחתיים או שותפויות בין קרובי משפחה ובני אותה קהילה. אחריות מוגבלת הייתה זמינה רק באמצעות התאגדות מכוח צ'רטר או חוק מיוחד, וזה לא היה מעשי עבור רוב העסקים.

דיני החברות האנגליים השתנו מן היסוד באמצע המאה התשע-עשרה, כאשר החקיקה התירה להתאגד כחברה בעלת אחריות מוגבלת באמצעות רישום. יישובי המצרים הלכו בעקבותיה. Companies Ordinance משנת 1889, שנוסחה לפי דגם Companies Act 1862 האנגלי, קבעה רישום של חברות במושבה.[1] החברות בערבון מוגבל הפכו לכלי של המיזמים הגדולים במושבה, מחברות המספנות ופירמות כריית הבדיל ועד הבנקים הסיניים שנוסדו בראשית המאה העשרים, שבהם עוסק פרק III של חלק זה.

חוק החברות (Companies Act 1967) המודרני של סינגפור נובע משושלת אחרת. מוצאו עובר דרך חוק החברות המלזי משנת 1965 אל Companies Act 1961 של המדינה האוסטרלית ויקטוריה, שנשען במידה רבה על Companies Act 1948 הבריטי. החוק נכנס לתוקף בסינגפור ב-29 בדצמבר 1967.[2] הקשר האוסטרלי, בדומה לאימוץ שיטת טורנס (Torrens) שנבחן בחלק A, מראה כיצד שאל משפט סינגפור מכל רחבי חבר העמים הבריטי.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

חדלות פירעון ובטוחות

אשראי מסחרי תלוי בכללים הקובעים מה קורה כאשר חייבים קורסים. בית המחוקקים הקולוניאלי תיקן בשנות השמונים של המאה התשע-עשרה את דיני פשיטת הרגל ואת דיני שטרי המכר. שטרי מכר (bills of sale) אפשרו ללווה לתת בטוחה על מיטלטלין ובאותו זמן להשאיר אותם בחזקתו. מכשיר זה התאים לסוחרים שנזקקו למלאי שלהם כדי לנהל את עסקיהם. דיני פשיטת הרגל קבעו חלוקה מסודרת של נכסי חייב שקרס בין נושיו ומתן הפטר לחייבים הגונים.

יעילותם של הכללים האלה הייתה תלויה בבתי המשפט וביכולתם של הנושים להתחקות אחר נכסי החייב. בנמל שממנו יכלו חייבים להימלט לשטחים שכנים, ושבו רכוש רב הוחזק באופן בלתי פורמלי בתוך משפחות, הגבייה הייתה קשה לעיתים קרובות. השילוב של כללים פורמליים ופרקטיקה בלתי פורמלית שתואר בפרקים IV ו-V של חלק A נמשך אפוא, והסוחרים נשענו על מוניטין ועל ערבויות לצד ההגנה של החוק.

מטבע: מהדולר הספרדי ועד מועצת המטבע

מטבע המושבה נותר דולר כסף גם אחרי 1867. אחרי הדולרים הספרדיים באו דולרים מקסיקניים ומאוחר יותר דולרי מסחר ממקורות שונים, ובנקים מנפיקים הפיצו שטרות משלהם. ב-1897 הקים הממשל את Board of Commissioners of Currency, שהחל להנפיק שטרות ממשלתיים ב-1899 ובכך שם קץ למחזור השטרות שהנפיקו בנקים פרטיים.[3]

ב-1906 הוצמד דולר המצרים ללישׂ"ט בשער של שני שילינג וארבעה פני, וכך הוצב על בסיס תקן חליפין זהב. כאשר בריטניה נטשה את תקן הזהב ב-1931, נותר הדולר צמוד ללישׂ"ט. ב-1939, בעקבות המלצות ועדת בלקט (Blackett Commission), הוחלף דולר המצרים בשווי זהה בדולר המלאי (Malayan dollar).[4] שיטת מועצת המטבע (currency board), שבה הנפקת השטרות גובתה במלואה ברזרבות שהוחזקו בלונדון, העניקה למושבה מטבע יציב ואת אמונם של סוחרים ומשקיעים. היא גם הייתה לאב הקדמון המוסדי של Board of Commissioners of Currency של סינגפור העצמאית, הנבחן בחלק C.

ההיסטוריה המוניטרית של מושבת הכתר ממחישה את העיקרון שזיהה חלק A: מטבעו של מרכז מסחר חייב להיות המטבע שסוחריו משתמשים בו ובוטחים בו. הסוחרים שהתנגדו לרופי בשנות החמישים של המאה התשע-עשרה השיגו מטבע דולרי ב-1867 ודולר יציב המגובה בלישׂ"ט החל מ-1906. פרק IV של חלק זה בוחן את הקשר בין המטבע הזה לבין כלכלת הסחורות של הבדיל והגומי.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

תפיסה מוטעית נפוצה

מערכת המשפט הקולוניאלית של סינגפור מתוארת לעיתים פשוט כמשפט אנגלי. למעשה היא שילבה את המשפט המקובל האנגלי בדיני החוזים, הנאמנויות והמסחר עם קודים שעובדו מהודו הבריטית במשפט הפלילי, בסדר הדין הפלילי ובדיני הראיות, ועם דגמים אוסטרליים ברישום המקרקעין ובהמשך גם בדיני החברות. פקודות מקומיות, מנהגים סיניים ומלאיים בענייני משפחה ופסיקת בתי המשפט של יישובי המצרים הוסיפו רבדים נוספים. התוצאה הייתה מערכת מורכבת, ומכאן שלמשפט סינגפור כיום יש מאפיינים ייחודיים משלו.

הערות

1. Companies Ordinance 1889 של יישובי המצרים, שנוסחה לפי דגם Companies Act 1862 האנגלי, היא ההפניה המקובלת להנהגת ההתאגדות באמצעות רישום במושבה. ↩

2. Walter Woon, “Reforming Company Law in Singapore”, (2011) 23 SAcLJ 795: חוק החברות “traces its ancestry through the Malaysian Companies Act 1965 to the Companies Act 1961 of the Australian state of Victoria, which in turn drew extensively upon the UK Companies Act 1948”; Act 42 of 1967, בתוקף מ-29 בדצמבר 1967. ↩

3. Wikipedia, “Straits dollar” (נצפה באוקטובר 2026): Board of Commissioners of Currency הוקם ב-1897 והחל להנפיק שטרות ב-1899, ובכך הסתיים מחזור השטרות של הבנקים הפרטיים. ↩

4. Wikipedia, “Straits dollar” (נצפה באוקטובר 2026): הוצמד לליש”ט בשער של שני שילינג וארבעה פני ב-1906; נותר צמוד לליש”ט אחרי 1931; הוחלף בשווי זהה בדולר המלאי ב-1939 בעקבות Blackett Commission. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.